

L'ESCALA

**DIADA NACIONAL DE CATALUNYA
2010**

**CONFERÈNCIA :
ACTUALITAT DE JAUME
VICENS I VIVES
EN EL SEU CENTENARI
(1910- 2010)**

**A CÀRREC DE JOSEP M. MUÑOZ LLORET,
DIRECTOR DE L'AVENÇ**

Organitza:

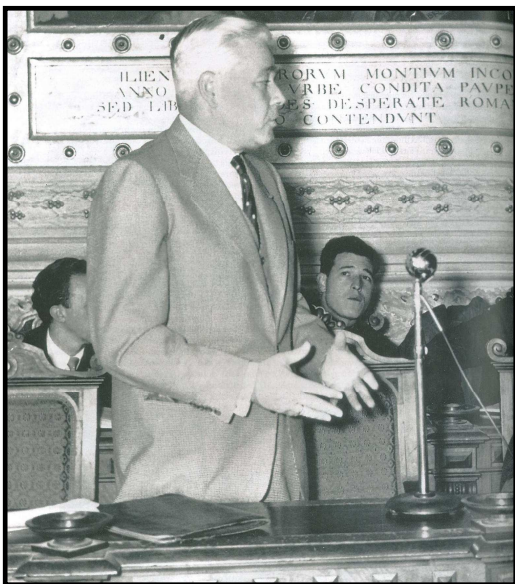

**AJUNTAMENT
DE L'ESCALA**

**DIVENDRES, 10 DE SETEMBRE
20:00H
SALA D'ACTES MUNICIPAL**

JAUME VICENS VIVES

Jaume Vicens Vives (Girona, 1910 - Lió, 1960). Historiador. Estudià Filosofia i Lletres a Barcelona (1926-1930), on tingué com a mestres Antonio de la Torre i Pere Bosch i Gimpera. El 1936 llegí la tesi doctoral, Ferran II i la ciutat de Barcelona (1936-1937). Sancionat després del 1939, conegué uns anys difícils en què hagué de guanyar-se la vida escrivint articles de política internacional al setmanari Destino (amb el pseudònim de Lorenzo Guillén) i publicant llibres de text i obres de divulgació. El 1942 fou destinat a l'institut de Baeza, i poc després participà en la fundació d'una editorial que es proposava de millorar els llibres de text. Reprengué la seva tasca investigadora amb Historia de los reinos en el siglo XV (1945), i el 1947 guanyà la càtedra d'Història Moderna de la Universitat de Saragossa, d'on l'any següent passà, també per oposició, a la de Barcelona. El 1950, en assistir al Congrés Internacional de Ciències Històriques de París, entrà en contacte amb els nous corrents de la historiografia europea i rebé una forta influència de l'escola dels Annales, que el dugué a afirmacions programàtiques en les quals proclamava la importància dels fets econòmics i, molt especialment, la fe en l'eficàcia del mètode estadístic, encara que amb adherències com la geopolítica, el mètode de les generacions o les morfologies històriques.

Malgrat el caràcter francament positivista dels plantejaments de Vicens, el món acadèmic hispànic els mirà amb recel i volgué justificar amb raons ideològiques el refús d'una exigència d'actualització que posava en evidència la misèria intel·lectual dominant.

Dugué a terme aquesta tasca renovadora en la seva pròpia obra d'aquests anys –Aproximación a la historia de España (1952), Juan II de Aragón (1953), El gran sindicato remensa (1954) i El siglo XV. Els Trastàmares (1956)–, així com en realitzacions col·lectives, com ara els Estudios de Historia Moderna (1951-1959), Índice Histórico Español (iniciat el 1953), la Historia social y económica de

Espanya y América (1957-1959) o la sèrie Biografies Catalanes (disfressa que hagué d'adoptar, per raons de censura, el seu intent de publicació d'una nova història de Catalunya), amb la col·laboració d'un grup d'historiadors que, si mai no arribaren a formar una escola, per llur indefinició teòrica, compartiren àmpliament l'impuls renovador de Vicens.

Fruit de l'ensenyament d'història a la nova Facultat de Ciències Econòmiques de Barcelona, fou la publicació del Manual de historia económica de España (1959), amb

la col·laboració de Jordi Nadal. Aquesta dimensió metodològica no basta per explicar l'obra de Vicens, que ja des del 1952 es proclamava continuador d'una escola catalana d'història que anava de Pròsper de Bofarull a Ferran Soldevila. És en aquesta línia que cal situar la seva preocupació pels estudis d'història contemporània de Catalunya, abandonats fins aleshores, puix que estava convençut que havien de contribuir a replantejar d'una manera més realista una política de recobriment de Catalunya, obsessionat com estava per l'experiència de la desfeta del 1939, amb el seu seguit de defeccions. Testimoni d'aquesta preocupació són Els catalans en el segle XIX (1958) –que, amb una col·laboració de M. Llorens, integraria Industrials i polítics del segle XIX– i Notícia de Catalunya (1960). Una ràpida malaltia posà fi a la seva vida quan era en plena activitat. Darrere seu deixava un estímul que transformaria per complet la historiografia catalana i una obra que, amb els articles, ultrapassa els tres-cents cinquanta títols.

JOSEP M. MUÑOZ LLORET

Josep M. Muñoz, nascut a Barcelona, és historiador i director de la revista d'història i cultura L'Avenç, fundada el 1976.

És autor d'una tesi doctoral sobre Vicens Vives presentada a la Universitat de Barcelona i guardonada amb el premi extraordinari de doctorat.

Va obtenir el premi Gaziel 1996 amb el llibre Jaume Vicens i Vives (1910-1960): una biografia intel·lectual, publicat el 1997 per Edicions 62

Muñoz també destaca per la seva participació a la secció de Patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i en el gabinet assessor de Pasqual Maragall en l'època dels Jocs Olímpics de Barcelona el 1992.